

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ИЗДАЊЕ ЗА СОМБОР

БЕОГРАД октобар 1996. ГОДИНА VII број 144

Војислав Шешелъ

КАНДИДАТИ ЗА САВЕЗНЕ ПОСЛАНИКЕ

Стеван Кесејић

Нада Барисић

Влада Басарић

КАНДИДАТИ ЗА ПОСЛАНИКЕ СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

ЗДРАВКО АБРАМОВИЋ
ПРИВАТНИК

СТЕВАН КЕСЕЈИЋ
ИНСТРУКТОР-ТЕХНОЛОГ

ПАЈО ВУЈКО
ИНЖЕЊЕР

БОРИСЛАВ БУДИМАЋ
МЕХАНИЧАР

ВЕЛИМИР ГОВЕДАРИЋА
КОМЕРЦИЈАЛИСТА

СЛАВОЉУБ ЈОВАНОВИЋ
ПРИВАТНИК

РАЗГОВОР СА ГОСПОДИНОМ СТЕВАНОМ КЕСЕЈИЋЕМ, КАНДИДАТОМ ЗА САВЕЗНЕ ИЗБОРЕ

□ *За почетак, господине Кесејићу кажите нам о програму странке СРС.*

- СРС је национална и демократска странка. Национална је због низа исторјских непогодности из којих је проистекла ситуација да као нација не формулишемо и не остваримо своја национална права, која су други народи Европе завршили у другој половни прошлог века. Тај задатак нас тек сада очекује. Срби, као већински народ, морају то узети као први задатак, јер ми државу ни данас немамо, ми смо само сабијени у неки простор, који нам је међународна заједница одредила као резерват. Актуелна српска власт мораће кад тад одговорати због националне издаје и свеколиког суноврата. Ја нову државу видим као националну, али не на уштрб других народа и мањина, њима се морају обезбедити права која имају сличне групације у европском простору. Уосталом, те норме су добро познате, и нећемо их понављати. Што се тиче српског народа он своју државу може имати само кроз процес самоосвешћавања, кроз повратак традиционалним вредностима предака, вери, моралу и култури. Против сам свих оних који траже територијалне и друге аутономије, нас Србе и данас деле и овде, на староседеоце, добоше, Крајишнике, Личане, итд. Куда то води? Дакле, по питању стварања јаке националне државе ја сам јасан, и драго ми је кад због тога чујем да сам српски националиста. Јесам! Ми смо увек кроз историју имали неке трабанте, који су данас легитимисали сва своја права, наравно, на наш рачун. У тим вештачким творевинама ми смо

Срби били, у ствари, мањински народ. Комунистичка идеологија нам је омећила националне видике, и ова власт није учинила ништа боље, владавина Слободана Милошевића је издајничка и погубна, по свим питањима. Ни данас још увек не знамо шта је он коме обећао продати или уступити, већ сутра може кренути бежанија Срба из Барање, или продаја Косова, као што је отуђена Превлака, итд. Наглашавам да је СРС демократска, јер сви они који признају Србију као своју земљу, имаће сва грађанска права, уживаће у заједништву, користећи благодети економског, правног, верског и културног миљеа и слобода.

Стеван Кесејић са унуцима

□ *Зашто се бавите политиком?*

- Политика ми није била опредељење. Нажалост, живот ме је натерао да се њоме бавим. Оног тренутка кад сам осетио као човек, као родитељ и као деда, да ми је породица угрожена, ја сам у себи осетио неки успавани потенцијал и почео политички реаговати. Преварен, осиромашен, беспомоћан, окружен лажима неокомунизма, пробио сам блокаду, пре свега у

себи, а затим тражио од других да разбију политички страх. Помогao сам, колико сам могао напаћену браћу преко Дрине, да бих са укључивањем у рад СРС, као странке која је имала циљеве са којима су се поклапале моје идеје, постајао све активнији у политичкој борби. Та борба ми је вратила поверење у православље, Бога, поштење и морал, и оно основно, да помажем другима. Од малих ногу вођен у цркву, ово увиђење мени и није било тешко.

□ *У странци, где Вас веома поштују, млађима се често омакне па Вас зову "Деда"?*

- Ја то сматрам као нешто што сам унео у странку са својим бићем и драго ми је, кад им могу помоћи и посаветовати их. Пажња са којом ми прилазе увек је враћена мојим поверењем, и то окружење да се назвати - једном великом породицом. Управљати том породицом није увек лако, али и то је део свакодневне политичке активности.

□ *Где налазите упориште и снагу за сав тај труд и рад у странци?*

- Ослонац је пре свега у мојој породици, код моје старе мајке Наде, мојих синова, а нарочито ми је стало до унучади, Срђана, Страхиње и Стевана. Њима посвећујем своју политичку битку, да сутра живе људскије и боље.

□ *Шта Вам је политика одузела а шта дала у животу?*

- Због блаћења СРС, због лажних и бруталних напада, и невиђене блокаде државних медија, и ја сам осетио на својој кожи припадност СРС. Као председник Окружног одбора СРС и као члан отаџбинске управе странке изложен сам свакодневним покушајима да се као човек дискредитујем. Због

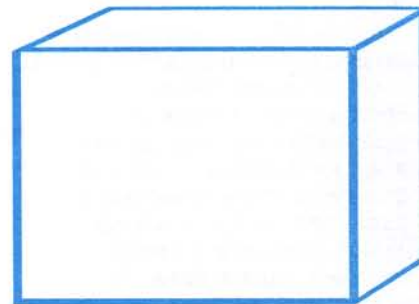
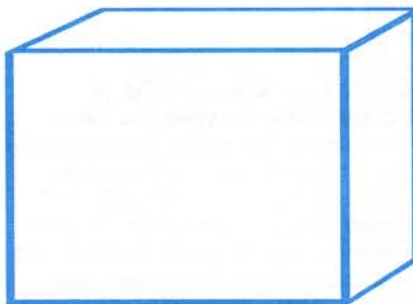
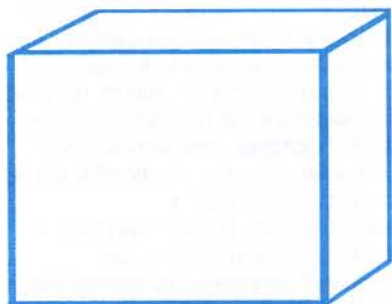
припадност СРС. Као председник Окружног одбора СРС и као члан отаџбинске управе странке изложен сам свакодневним покушајима да се као човек дискредитујем. Због укупног стања у држави и аполитичности становништва, нарочито у државним фирмама, постављени су директори - слугани, којима је основни задатак да уклоне оне који мисле својом главом. Тако се десило да сам после 32 године стажа непожељан у својој фирми. Исту судбину, због мог политичког ангажовања, сноси и мој син Горан, који није политички активан. Управо та арогантност локалних власти ме само подстиче у политичкој борби. Политика ми је одузела

много, а вратила ме је неким вредностима, исконским, српским, којих нисам био ни свестан. Ми живимо, комплетно као држава, у некој врсти мамурлука у коме је моје бављење политиком отрежњење, прочишћење.

□ *Господине Кесејићу, шта поручујете бирачима, сада када су избори пред нама?*

- Позивам грађане да изађу на изборе, да на демократски начин изаберемо нове људе који не болују од страха система који нас је понизио, издао и економски упропастио, створио од нас социјалне случајеве, Нарочито молим старије житеље да још једном размисле за кога гласају,

буквално, не само за свој биолошки опстанак, већ за будућност своје деце и њихове деце. Не треба се бојати промена, оне су нам једина нада. Потпуно разумем апатију у коју су запали млади, али их молим да гласају, у име своје будућности, у име стотине хиљада вршњака који су сада становници трећег реда у далеком земљама. Не можемо сви отићи, ово је пре свега ваша борба, последња нада да уклонимо ове сатрапе и почнемо из почетка. Ово гласање мора постати историја, које ћемо се сећати, иначе ће нас прогутати мрак времена, тама последњег комунистичког бастиона Европе.

РЕЧ-ДВЕ О ГОСПОДИНУ СТЕВАНУ КЕСЕЈИЋУ

Српска радикална странка ће на следећим изборима понудити бирачима најбоље кандидате које има. Један од њих је председник Окружног одбора господин Стеван Кесејић, носилац листе кандидата за савезне посланике у Западнобачком округу. Рођен је у Сомбору пре 53 године. Од самог почетка тешког али успешног живота, предност је углавном давао духовној и културној сфери, у односу на материјалну егзистенцију. Због тога се развијао и стасао на најбољим традицијама српског православног хришћанства и српске историје и културе. Стекао је широко образовање, а свој углед у Сомбору и широј јавности градио је стрпљиво, упорним радом, стручношћу и поштењем.

Међународну репутацију стекао је господин Стеван Кесејић као специјалиста за сушење и дораду семенског кукуруза, а у више наврата је као изузетан стручњак позиван у Немачку, Шпанију и Казахстан (бивши СССР), где је као инструктор обучавао руске и казахстанске технологе. У бурне политичке воде вођен је руком судбине; запловио је часно као српски радикал и као српски патриота, са жељом да активно учествује у реализацији Програма Српске радикалне странке и да на тај начин допринесе афирмацији српског националног интереса и просперитету српског народа. Вршио је функције потпредседника и председника Општинског одбора Српске радикалне странке у Сомбору. Актуелни је председник Окружног

одбора и члан Централне отаџбинске управе. Као патриота и поносни српски националиста огорчено се борио, бори се и бориће се против издајничке политике Слободана Милошевића, Мирјане Марковић и других белосветских хохштаплера и криминализоване власти коју је створила Социјалистичка партија Србије. У свим борбама и животним драмама увек је имао подршку породице и пријатеља. Укратко, господин Стеван Кесејић је истакнута личност у коју због његовог знања, поштења и храбрости, могу имати пуно поверење сви бирачи из Куле, Сомбора, Апатина и Оџака.

Др Станко Студен

**РАЗГОВОР СА ДР СТАНКОМ СТУДЕНОМ,
ЧЛАНОМ ЦЕНТРАЛНЕ ОТАЏБИНСКЕ УПРАВЕ СРС,
ПОСЛАНИКОМ У СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

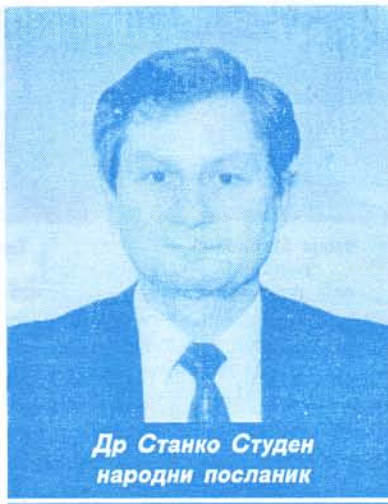
**УСПЕХ НА ИЗБОРИМА
НАЈВАЖНИЈИ ЦИЉ
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ**

Ако се као мерило успешности у политици узме упорност, агилност и преданост у остваривању зацртаних политичких циљева, онда је др Станко Студен апсолутни првак СРС на подручју Западнoбачког округа. Заиста, овај политичар изузетног образовања и културе тако приступа страначком послу да то људе скученијих могућности фасцинира, али често изазива подозрење и љубомору. Станко Студен рођен је у Врбасу 1946. године, где је започео школовање које је крунисао докторатом 1991. године на катедри за Медицинску биохемију Фармацеутско-биохемијског факултета у Загребу, а у области медицинске биохемије. Студенова политичка каријера заснована је на најбољим принципима Српске радикалне странке, чији је програм одраз свих његових политичких размишљања и стремљења. Њега одликује не само чврста патриотска опредељеност и упорност у истрајавању на стварању српских националних циљева, већ је и беспрекоран борац и политичар без "длаке на језику". Др Станко Студен је породичан човек, има супругу Бранку, кћерку Драгану и синове Зорана и Дмитра. Његова породица је део СРС, а СРС је део његовог живота. Из складне и сложне породице црпи енергију која је неопходна за тежак и одговоран посао којим се бави. Разговор са др Станком Студеном водимо уочи предстојећих избора.

□ Господине Студен, да ли Српска радикална странка излази сама на следеће изборе?

- Студен: - СРС излази

сама на следеће изборе. Као изразита патриотска партија није могла да прихвати изборну коалицију са страним плаћеницима и издајницима српских националних интереса као што су Вук Драшковић, Зоран Ђинђић, Весна Пешић... Они се залажу за комадање Србије, аутономију Војводине, Косова и Метохије и Рашке области, а на изборе се спремају са Агоштоном,

**Др Станко Студен
народни посланик**

Чанком, Расимом Љајићем и другим србомрцима. Због дела идентичних политичких опредељења, вођени су разговори са представницима ДСС-а, али се испоставило да ова странка није спремна за озбиљну коалицију. Унутар Коштуничине странке било је више фракција, па је та могућност коалиције коначно отпала. Ниједна друга коалиција не долази у обзир.

□ Шта је циљ Српске радикалне странке на следећим изборима?

- Студен: - СРС је поставила пред изборе

амбициозне планове и високе циљеве. Прво, да сруши са власти Слободана Милошевића и криминализовани СРС и да спречи издајничку коалицију Драшковић-Ђинђић да дође на власт.

□ Да ли постоје објективни предуслови за такав успех?

- Студен: - И поред тога што је у претходном периоду Слободан Милошевић ударао по српским радикалима из свих оружја, узевши ту и низ незаконитих радњи, разне облике тортуре, понижавања, медијске сатанизације, Српска радикална странка излази на изборе организованија, јача и одлучнија него икад раније. Ако избори буду фер и поштени - победићемо!

□ И на крају, кажите нам какве су шансе СРС на подручју Западнoбачког округа?

- Студен: - На нивоу окружних и општинских одбора СРС је почела припреме за следеће изборе још пре годину дана. То је био довољно дуг период да благовремено именујемо најбоље кандидате за све нивое избора, тако и контролоре. Све активности су биле добро планиране и осмишљене у самом врху странке, а ми смо на терену приступили њиховој реализацији предвиђеном динамиком. Све предвиђено урађено је на време, савесно и озбиљно. Једино смо извесних тешкоћа и проблема имали у Оџацима, али сам сигуран да ћемо их до избора успешно пребродити и да ћемо изборе дочекати потпуно спремни. Верујем да ћемо у Западнoбачком округу победити компромитоване социјалисте на свим нивоима.

ПОРУКА БИРАЧИМА

Вероватно нико од нас није заборавио прошле изборе. Тада смо ми као бирачи усталичили ову власт која, сигурни смо, никоме (сем њима самима) није испунила ни минимум очекивања.

Погрешном спољном политиком, издајом националних интереса и губљењем српских територија изгнанством стотине хиљада српског живља, са својих вековних огњишта, свакако је највећи промашај владавине Слободана Милошевића и његове партије. Због такве накарадне спољне политике, заведених тобоже санкција, режим Слободана Милошевића је страхом и обманом свој народ довео до економског суноврата и угрозио његов биолошки опстанак. У томе му веома много користе средства јавног државног информисања и његови слугани.

Резултат такве владавине, доноси болест, незапосленост, беду, духовну немоћи свеколики морални пад. У таквом неред, у нерегулисаној правној држави, нарушеног јавног реда и мира, страдају највише деца и старије особе.

Деца се у школама уместо истине и науке – нуде штрајкови (рекли бисмо оправдани), а они препуштени сами себи, одају се алкохолу, дроги и секташтву.

Стари и немоћни без новца не могу себе прехранити, а скупи лекови су им недоступни.

Друштвена предузећа су доживела највећи економски удар, због изрежиране ниске производње, слабљењем капитала предузећа, људи из режима преко ноћи постају богати власници. Насупрот томе, стотине хиљада радника постају социјални случајеви.

Код нас је посебно пољопривреда, која на својим плећима последњих пет година сачувала социјални мир, осиромашена и запуштена.

Само кроз овај кратки садржај владавине СПС-а, држава нам је толико уништена, да ће свакоме озбиљном (партији и појединцу) бити веома тешко довести државу у такво стање, које заслужује овај народ.

Поставља се питање има ли таквих људи? Има. Народ то добро зна. Време је промена. Њих се не треба плашити, одагнајте страх који Вам је наметнуо комунизам, харајући и испирајући нам мозгове. Ради наше деце, ради наше слободе, ради наше културе, Ви старији, одбаците окове неокомунизма, послушајте Вашу децу и унучад и дајте глас на предстојећим изборима храбрима, поштенима и онима који имају програм и решење за богату и слободну Србију.

Сигурно ћете, ако о свему томе размислите, донети одлуку да је Ваша странка Српска радикална странка.

Молимо Вас да проверите да ли сте на бирачком списку. Грађани општине Сомбор могу сваког радног дана од 8-14 часова, а средом од 17-19 часова извршити упис у бирачки списак, односно брисање или исправку у бирачком списку, у просторији 212/II зграде општине Сомбор. Грађани насељених места општине Сомбор сва потребна обавештења о стању бирачког списка могу добити у месној канцеларији.

СРБИЈА ЈЕ ВЕЧНА ДОК СУ ЈОЈ ДЕЦА ВЕРНА!

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА - СНАГА НАРОДА!

**КАНДИДАТИ
ЗА ОДБОРНИКЕ
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Славољуб Јовановић
приватник
изб. јединица 1

Стеван Кесејић
инструктор-технолог
изб. јединица 2

Петар Шупица
наставник
изб. јединица 3

Илија Мирковић
радник
изб. јединица 4

Ђорђе Келић
радник
изб. јединица 5

Миодраг Весић
столар
изб. јединица 6

Милорад Ђурђевић
радник
изб. јединица 7

Павле Гајић
техничар
изб. јединица 8

Стево Миљковић
техничар
изб. јединица 9

Петар Маринов
техничар
изб. јединица 10

Младен Кусонић
тонац
изб. јединица 11

Ђорђе Катанић
кондуктер
изб. јединица 12

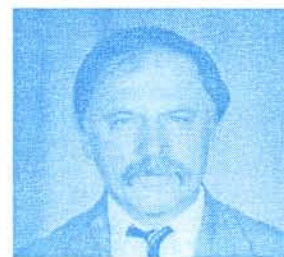
Бранислав Чворов
техничар
изб. јединица 13

Сава Мишић
техничар
изб. јединица 14

Зоран Гаврић
радник
изб. јединица 15

Миливоје Димитријевић
возач
изб. јединица 16

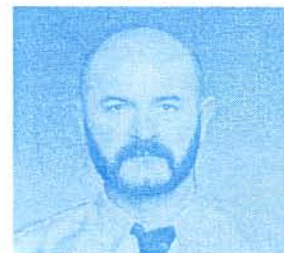
Никола Бранковић
радник
изб. јединица 17

Александар Цвејин
ливац
изб. јединица 18

Сима Куртешанић
економиста
изб. јединица 19

Здравко Абрамовић
приватник
изб. јединица 20

Остоја Лакић
пензионер
изб. јединица 21

Јудита Таубнер Кусонић
техничар
изб. јединица 22

Крста Уметић
пензионер
изб. јединица 23

Коста Келић
радник
изб. јединица 24

Милорад Лазовић
пензионер
изб. јединица 25

Велимир Говедарића
комерцијалиста
изб. јединица 26

Рајко Ристић
техничар
изб. јединица 27

Терезија Весић
радник
изб. јединица 28

Славко Шврака
радник
изб. јединица 29

Јанко Ковачев
радник
изб. јединица 30

Влада Камчевић
пензионер
изб. јединица 31

Саша Перишкић
столар
изб. јединица 32

Стеван Чизмар
угоститељ
изб. јединица 33

Иштван Мидлински
радник
изб. јединица 34

Југослав Бастијанчић
механичар
изб. јединица 35

Душко Бастијанчић
радник
изб. јединица 36

Симо Тојдер
возач
изб. јединица 38

Ђорђе Кљајић
техничар
изб. јединица 39

Милош Мркаљ
радник
изб. јединица 40

Радојка Децановић
радница
изб. јединица 41

Богдан Катић
радник
изб. јединица 42

Милан Ерцег
радник
изб. јединица 43

Бранислав Обрић
столар
изб. јединица 44

Петар Вујасиновић
столар
изб. јединица 45

Паја Вујков
инжењер
изб. јединица 48

Драган Богдановић
радник
изб. јединица 49

Мирко Курица
радник
изб. јединица 50

Радослав Стајин
земљорадник
изб. јединица 51

Маринко Радин
металостругар
изб. јединица 52

Тоде Затезало
аутолимар
изб. јединица 53

Бошко Миљковић
угоститељ
изб. јединица 54

Жељко Патарчић
трговац
изб. јединица 55

Оснивач и издавач: Др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник: Сениша Аксентијевић

Редакција издања за Кулу:

Главни уредник Др. Станко Студен чланови: Нада Баришић и Алекса Јовичић

Адреса редакције за Кулу:

Српска радикална странка, Кула, Лењина 10

Новине "Велика Србија" уписане су у регистар средстава јавног информисања Министарства за информисање бр. 1104 од 5. јуна 1991.

По мишљењу Министарства за информисање бр. 413-01-551/91-01 "Велика Србија" је производ из тарифног броја 8, став 1, тачка 1 алинеја 10, за чији промет сеплаћа основни порез по столи од 3%.

**ИЗБОРНИ ПРОГРАМ
ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
У СОМБОРУ**

Садашњи режим је извршио неразумљива преплитања између централних и локалних власти. Донешени су са јединим циљем - да би оправдали огроман бирократски апарат, ради заштите својих привилегија. То је довело до тога да су институције постале арогантне испоставе власти, док је грађанин постао инфериорна странка, створена за малтретирање. Пола века је дуг период, у коме је тај страх испред шалтера прерастао у фобију о свемоћи чиновника. Уместо локалне самоуправе по мери грађана, створени су бастioni са неограниченим овлашћењима, чији је крајњи циљ владање, уз узурпацију права, отимачину и пљачку. Све је то довело до крајњих граница осиромашења појединца и државе. У таквом свету човек је периферна јединка, без могућности да се изрази, одлучује, сходно грађанским традицијама. Уместо њега, то чини држава - орвеловски апарат, са канцама и пипцима, који не дозвољавају све оно што је у демократским државама већодавно оживотворено. Српска радикална странка ставља грађанина у центар збивања, стварајући услове за његове иницијативе и креативно деловање. Демократско обликовање сваког појединца подразумева складно обликовање и заједнице у којој живи. То су основни принципи локалне власти и самоуправе. Овај изборни програм је само скица, подстицај свима нама који бирамо овог пута, да заједно створимо услове у којима ће се Ваше жеље и енергија ослободити и поклопити са основним начелима наше странке

ПРИВРЕДА

Први задатак Српске радикалне странке биће брига о оживљавању привреде. Чак и оне фирме које су могле опстати, потресане аферама, черупањем општинских власти и безочном пљачком, на ивици су пропасти. Део здравих фирми је намерно упропашћиван, да би их појединци куповали за багателне суме. Српска радикална странка ће ићи на опоравак оних фабрика које су везане за пољопривреду и сточарство, јер нису тиме зависне од других региона. Постојеће индустријске капацитете ћемо, уз строго поштовање радничких права, понудити међународном тржишту. Ту, пре свега, мислимо на текстилну и машинску

индустрију које су сада баласт, а продајом и укључивањем у светску економску утакмицу, приливом свежег капитала, имају шансе. Привреда се мора базирати на пољопривреди, на развоју свих њених грана, јер је то једина шанса овог подручја. Притом не мислимо само на фабрику гране "Панонка", већна десетине мањих, приватних фабрика и погона. Самим тим се отвара шанса и за оне делатности које су директно везане за опслуживање пољопривредне производње. Укратко, приватизација и учешће страног капитала је најбржи и најадекватнији начин да се сомборски регион опорави. Као здраве колевке, треба навести "Трелчу" која је одавно на светском тржишту и "Сунце" фабрику уља, која је повезивањем са пољопривредницима пружила могући модел будуће такве сарадње.

СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Данас је изузетно осетљиво питање социјална политика. Велики број незапослених, затим десетак хиљада избеглица који су смештени код својих рођака, главни су генератор нестабилне социјалне структуре. Њима треба придодати и пензионере, старачка домаћинства итд. Иако је било покушаја отварања народних кухиња, то није било дугорочно решење, а држава није показала никакву заинтересованост да помогне. Иако на нашој територији није било рата, ратна психоза и угроженост сваке врсте довела су до повећаног броја психоматских оболења. Установу која се бави њиховим збрињавањем треба ојачати. Иако постоје два старачка дома, они нису право решење, за један је потребна исувише велика накнада, а други почива на буџету. Овде је једино решење да се домови за стара лица приватизују. Српска радикална странка сматра да се само обновом правне државе, развојем привреде и пуном запослености, могу решавати социјална питања. Пошто странка даје приоритет развоју пољопривреде, за избеглице треба обезбедити смештај у напуштеним домаћинствима и новим мањим сеоским насељима, уз доделу обрадиве земље.

ПОЉОПРИВРЕДА

Српска радикална странка потпуно разуме данашњег сељака, који је већтолико пута био преварен од

стране власти. Села су у једном стању, млади су одавно побегли, остала су махом старачка домаћинства која производе тек нешто више од личних потреба. Обнова пољопривреде је уједно и обнова сомборске општине. Ово подручје може да произведе далеко веће количине хране, али су потребне драстичне промене. Пољопривредник мора да производи за познатог купца и уз познату цену пре сетве. Откуп и исплата морају бити одмах по предаји производа. Потребни су и повољни кредити за обнову механизације.

Системи за наводњавање постоје, али их треба активирати и они су велика потреба и шанса, нарочито за она домаћинства која се одлуче за повртарство. Тренутно је сомборска пијаца једна од најскуплих у земљи.

У граду постоји фабрика готове хране "Панонка", која је због више разлога пропала. Њено обнављање је могуће уз продају фабрике, пре свега страним инвеститорима, и повољним кредитима за оживљавање сточарства. Треба поспешити још читав низ приватних фирми које се баве производњом и прерадом семена, сточном храном, живинарством, итд. Пуна приватизација је најбржи лек за пропалу сомборску пољопривреду. Поново треба оживети села и помоћи формирању приватних задруга које се полако јављају у општини и чије функционисање је од велике користи.

КРИМИНАЛ

Општа несигурност грађана је повезана са повећаним насиљем на улицама. Знамо да је криминал питање које је у надлештву државе, али је потребно указати на неколико корисних сугестија. Због повећане незапослености, учестале су крађе и конзумирање алкохола. По школама је дрога већодомаћена и потребно је све учинити да се она искорени. Правна држава ће, свакако, расветлити велики број криминалних радњи у области привреде, које иритирају становништво.

Српска радикална странка тражи да се на улице врате милиционери - позорници, како је било раније. То је не само превентива, веће и живот показао да многобројна полиција мора да заштити грађане, а не да реагује прекасно. Сомбор је постао несигуран град, пре свега због неадекватног рада зато одређених служби.

ГРАДСКИ САОБРАЋАЈ И ПУТЕВИ

Градски саобраћај није пратио развој града. Најоптерећенији је на Венцу, тамо где га уопште не би требало бити. Међуградски саобраћај ради углавном између аутобуске и железничке станице, док је велики број радника осуђен да користи властити превоз или иде пешке. Потребно је повећати број линија које би користиле распореду радног времена, затим усмерити што више линија према индустријској зони.

Јошје јадније стање у приградском саобраћају, где су радници и баци осуђени на једну или две везе са Сомбором у току дана.

Путеви су у очајном стању већ деценијама. Паре које су законом распоређене за обнову путне мреже користе се ненаменски. Исто важи и за средства из самодоприноса. Велики број улица у Сомбору је калдрмисано и непогодно за превоз људи и робе. Показало се да је укидање неких железничких линија било непотребно, па се обавезно мора преиспитати њихова обнова. Такође је потребно и низ надвожњака ради сигурности грађана и већег броја жртава на истим прелазима.

Српска радикална странка сматра да се питање превоза може решити само приватизацијом, тј. издавањем што већег броја линија приватницима. Редовно одржавање и оправке путева решиће се средствима која држава обезбеђује у те сврхе уз учешће локалне власти и њених фондова и могућности.

ЗАШТИТА СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

Почевши од 1945. године, систематски се ради на уништавању и угрожавању споменика културе у Сомбору. Уместо барокних и бидермајер зграда, у самом центру су ницале стамбене зграде за повлашћене грађане, правили се глупи и непримерени објекти за ову средину. Тако је никла нова робна кућа, нови хотел, а срушене су зграде под заштитом државе, а да притом није нико одговарао. Српска радикална странка сматра да треба такве грађевинске авантуре власти прилагодити општем изгледу града. Такве идеје и пројекти већ постоје. Градско језгро или Венац мора постати културни, трговачки и свеколики центар и душа града. Тек основани

Завод за заштиту споменика није, нажалост, овлашћен да брани град. Власт продаје локале у центру не размишљајући о њиховој потреби, о усклађености тог дела града са идејом целине.

Ван центра постоје и мале занимљиве улице, са сачуваним етнолошким садржајем и које се могу искористити за потребе туризма и ту сместити ретке занате, кафане, продавнице сувенира, атељеа уметника. Велики број црквених објеката, који су под заштитом државе, пропада. То питање се мора решити тако што ће приватници уложити у њихову адаптацију, чиме би те фирме биле ослобођене дела пореза.

Српска радикална странка има готов пројекат за Музеј црквене уметности при сомборској православној општини, како би се заштитила и презентирала јавности многобројна вредна дела из градских и сеоских цркви.

ОБРАЗОВАЊЕ

Сомбор је познат као град у коме је школство поникло на овим просторима још у VIII веку. Нажалост, то нам није помогло да имамо оделења оних факултета који су управо потребни општини, пре свега, пољопривредних струка. Тек недавно смо добили Педагошку академију. За то време су други градови, рецимо Суботица, основали десетак испостава разних факултета. У овим социјалним приликама грађани су оправдано љути на власт зато што морају плаћати скупо школовање у другим срединама за своју децу. Српска радикална странка ће се одредити у средњем и високом школству на оне установе које ће бити потребне овом региону и које ће бити повезане са пољопривредом, као најистуренијом граном привреде. Предшколских установа има премало и раде у неадекватним условима. Њих треба приватизовати и помоћи приватницима да изграде нове.

ЗЕЛЕНИЛО, ЕКОЛОГИЈА И ЧИСТОЋА

Сомбор важи као град зеленила. Нажалост, зелене површине се полако претварају у стамбене или пословне просторе. Мањак зелених површина није само у центру града, већ пре свега у новим насељима, где нема нових паркова и простора

за децу. Паркови треба да заживе, потребно је што више скулптура у њима. Између два рата било је у центру десетак фонтана, њих треба поново вратити и у складу са планом Венца поставити нове. Сведоци смо да зелене површине служе у центру за паркирање аутомобила, бацање смећа или грађевинског отпада. Примерним кажњавањем мора се мењати навика грађана да је град ничији и да се према њему опходе маћехински.

Иако у граду има више него довољно милиције, вандализам који се догађа нико не спречава. Нарочито се у ноћним сатима пишу графити, ломе и краду клупе, преврћу и пале канте за отпатке. Но, то није разлог запуштености града, већ неусклађености њених служби. Чопори полудивљих паса тероришу децу испред школа, а да нико није надлежан некон пријава. Што се тиче екологије, и надаље је највећи проблем кафилерија, која деценијама трује цео град, и до чијег измештања мора доћи. Гасови из многобројних котларница у граду решиће се тек гасификацијом општине. Важно ће бити и регулисање саобраћаја, пре свега, његова забрана у центру града. Тако ће се створити зона за нормалну шетњу и безбедну игру деце и њихове изласке из школа. Градске депоније нису заживеле, јер све зелене површине на периферији, које уместо да служе за излете и рекреацију, користе се за смеће и грађевински отпад. Комуналне службе се морају трансформисати према стварним потребама града, а не да служе за повремено "шминкање".

УРБАНИЗАМ

Урбанистички планови општине прављени су више пута, а да се није водило рачуна о специфичностима и стварним потребама грађана. Тако се десило да се индустријској зони приближила новоградња, да барокно језро града није сачувано у целини, да саобраћај није адекватно регулисан.

Српска радикална странка предлаже измену Урбанистичког плана општине, чија би основа била у стварним потребама и могућностима локалне самоуправе. Ново грађевинско земљиште ће се праведно надокнађивати, а приликом изградње нових станова иста права имаће приватне и државне фирме. Породице без стана, ако зидају кућу, имаће повољне кредите и грађевински материјал без пореза. Нарочито

бригу у општини приликом стамбене изградње имаће избеглице, према којима се држава сада односи маћехински. Због неадекватног праћења градње има више дивљих насеља, којима треба помоћи да се легализују уз одређене услове, и тим насељима ћемо помоћи да што пре дођу до заокружене инфраструктурне повезаности са градом. Из Венца ће се изместити већи број фирми. Спречиће се његова накардна адаптација чије резултате најбоље видимо у улици Змај Јовиној, главној и решењу тргова. Све то има превише елемената кича.

Даље ширење града према индустријској зони биће заустављено, и потражиће се локације у ширем делу града.

КУЛТУРА

Богата културна традиција града Сомбора, служила је и служи, само као полувековна поштапалица у чисто политичко-маркетиншке сврхе. За то време, град је изгубио доста од своје аутентичности и утонуо у паланачку анонимност. На кључна места у култури су постављени послушници или они који су "згрешили" у привреди и чија је нестручност и небрига дозволила да се изнесе огромно културно благо, похрањено у неколико старих сомборских породица. Биће потребно много средстава и времена да се само мали део тога врати у музејске поставке Сомбора. Негаваће се национално осведочене вредности, уз сталну борбу против кича који држава форсира, јер јој то користи за опште заглупљивање народа. Култура ће деловати мимо органа власти, јер је то једини начин да буде слободна, креативна и адекватна потребама општине. Поједине програме финансираће

држава, али је потребно ићи на што веће учешће приватног капитала и приватних фирми. Већсада се назире уштеде, ако се уједине све пратеће службе музеја и галерија, итд. Културни центар је био манипулација власти, јер после његовог полугодишњег рада јасно је да имамо јошједно од политичких чуда у култури. Све установе културе биће отворене за приватни капитал и свеже идеје и програме. Осим нових кадрова, важно је што више и разноврсније учешће у сарадњи са светом, јер данас је овај град маргинално културно недоношче власти. Култура је нешто више од установа културе, и њено тржишно оживљавање и слободна утакмица идеја и енергије, значиће уједно и духовну националну обнову.

ГРАДСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

Садашње стање локалне администрације само је одраз глобалне политике, чији је циљ да дезоријентише и ослаби било који вид организовања и коришћења права грађана на креирање локалне самоуправе. То је стање видљиво на свим нивоима у општини, службе су прегломазне и арогантне и уместо да служе грађанима, грађани су материјал за њено иживљавање. Српска радикална странка се залаже за одвајање функција власти од локалне самоуправе. Смањићемо број запослених, а они који остају морају се понашати уљудно и биће лако смењиви, што до сада није био случај. Све службе ће се организовати да у што краћем року опслуже грађане. На тај начин општина постаје сервис, који ће се финансирати од локалних такси и

пореза. Држава финансира оне послове локалне самоуправе које општина обавља у њену корист. Осим што је прегломазна и скупа, општинска власт није ником полагала рачуне о трошењу новца. Отвореност у раду и стално информисање грађана повратиће у општини веру у једну другу врсту функционисања локалне самоуправе. Неке функције грађани ће обављати бесплатно, а све привилегије биће одмах укинуте. Мора се успоставити нова међусобна сарадња са обостраним поверењем.

ЗДРАВСТВО

То што Сомбор поседује довољно капацитета у области здравства, не значи ништа за кориснике. Нереални здравствени фондови су у колапсу, па пацијенти у болнице и амбуланте носе и најосновније лекове и храну. Ако се томе додају минималне плате здравствених радника, од лечења и неге нема ништа. Српска радикална странка ће се залагати за промене у овој области. Пре свега, за слободно располагање средствима у фондовима, затим слободан избор места и врсте установе у којој ће се грађани лечити. Ствараћемо тржишне услове у здравству. Домови здравља се морају приватизовати, а услуге наплаћивати из фонда. На све начине подстицаћемо приватну иницијативу, нарочито по селима, да би пољопривредницима обезбедили што ближе и јефтинију здравствену заштиту. Хируршки блок у Сомбору треба оспособити за тржишну утакмицу, за пацијенте са што ширег подручја, уз редовне наплате фондовима. Нарочиту пажњу и повластице обезбедићемо приватницима који се брину о здрављу деце и омладине.